

Broj: 16-312/23-10/10
Datum: 15.12.2023. godine

**Izvještaj sa javne rasprave o nacrtu Lokalnog plana
kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat u periodu 2024-2029. godine**

Predsjednik opštine Tivat je Odlukom broj 01-312/23-255/10 od 24.11.2023. godine utvrdio nacrt **Lokalnog plana kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat** i nacrt stavio na javnu raspravu, te obavezao nadležni Sekretarijat, koji je obradio Lokalni plan, da shodno Odluci o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 008/05 i „Sl.list CG – opšinski propisi“, br. 020/13), sproveđe javnu raspravu i sačini Izvještaj sa javne rasprave.

Na osnovu člana 167 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 i 034/19) i na osnovu Odluke o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova (Sl.list CG, br. 008/05 i Sl.list CG – opšinski propisi, br. 020/13), dana 27.11.2023. godine nacrt Lokalnog plana kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat je stavljen na javnu raspravu i pozvana je zainteresovana javnost da dostavi predloge, sugestije i primjedbe na nacrt Lokalnog plana kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat u roku od 15 dana od dana objavljivanja javne rasprave.

Javna rasprava je trajala 15 dana, počev od dana **27.11.2023. godine zaključno sa 11.12.2023.** godine. Javnu raspravu sproveo je Sekretarijat za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti Opštine Tivat.

Nacrt plana je bio dostupan na internet stranici Opštine Tivat: www.opstintativat.me, na oglasnoj tabli unutar poslovnih prostorija Opštine i u kancelariji Sekretarijata za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti.

Javna rasprava je sprovedena shodno Programu javne rasprave:

1. Centralna javna rasprava povodom nacrta Lokalnog plana kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat u periodu od 2024-2029. godine održana je u Multimedijalnoj sali zgrade opštine Tivat, dana **07.12.2023. godine sa početkom u 12:00h.**
2. Dostavljanjem predloga, sugestija, primjedbi u pisanim i elektronskim oblicima.

Predlozi, primjedbe i sugestije moguće su dostaviti u pisanoj formi neposredno na pisarnici Opštine, putem pošte na adresu: Opština Tivat, Sekretarijat za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti, Trg magnolija br. 1 i na e-mail adresu: sekretarijatsks@opstintativat.me.

Centralnoj javnoj raspravi su prisustvovali:

- predsjednik i članovi Radne grupe za izradu nacrtu Lokalnog plana kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat: Biljana Vlahović, Sanja Marović, Sonja Radević, Merlinda Đešević (umjesto Fione Sawney, predstavnice NVO „Prijatelji pasa“);
- Mirela Jarić, VD Sekretarka Sekretarijata za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti Opštine Tivat;
- Biljana Bauk Samardžić iz Sekretarijata za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti Opštine Tivat.

Nakon pozdravne riječi Mirele Jarić, VD Sekretarke Sekretarijata za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti Opštine Tivat, uslijedila je prezentacija Biljane Bauk Samardžić iz Sekretarijata za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti Opštine Tivat koja je govorila o Nacrtu plana kontrole populacije pasa na teritoriji opštine Tivat.

U uvodnom izlaganju, Biljana Bauk Samardžić je istakla da je Lokalni plan usklađen sa Nacionalnim programom koji je usvojila Vlada 2021. godine i ukazala na neke okvirne ciljeve ovog Lokalnog plana:

- smanjenje populacije napuštenih pasa i pasa bez nadzora,
- poboljšanje zdravlja i dobrobiti vlasničkih pasa;
- izgradnja sistema kontrole populacije pasa;
- poboljšanje uslova u skloništu;
- jačanje instituta odgovornog vlasništva;
- edukacije i podizanje svijesti stanovništva
- smanjenje negativnih uticaja od strane uličnih pasa (ujedi, saobraćajne nesreće, pojave zoonoza i sl.)

Ona je istakla da je za uspješnost kontrole populacije pasa neophodno ispitati stanje na terenu u čemu im je pomogla NVO „Prijatelji pasa“.

Akcenat ovog plana što je istovremeno i zakonska obaveza vlasnika pasa je identifikacija i registracija vlasničkih pasa i pasa latalica, vakcinacija pasa protiv bjesnila, sterilizacija i kastracija, edukativna predavanja o odgovornom vlasništvu, unapređenje procesa udobjljavanja pasa iz azila kao i poboljšanje uslova u skloništu za napuštene životinje.

Nakon uvodnog dijela, članovi Radne grupe i saradnici ovog plana bili su otvoreni na sugestije, primjedbe, predloge prisutnih građana.

Na prezentaciji plana su prisustvovali predstavnice NVO udruženja „Korina“ iz Nikšića i nakon javne rasprave su održale prezentaciju o iskustvima Opštine Nikšić i svojih projekata vezanih za kontrolu populacije pasa.

SPISAK PRIMJEDBI I SUGESTIJA SA JAVNE RASPRAVE I ODGOVORI OBRAĐIVAČA

CENTRALNA JAVNA RASPRAVA

Podnositac primjedbe ili sugestije	Primjedbe, sugestije, pitanja	Odgovori na primjedbe, sugestije i pitanja
Danijela Đurković, Udruženje „Korina“ Nikšić	<p>1) Da li je završen budžet Opštine Tivat i da li su izdvojena sredstva koja će se trošiti u cilju sterilizacije?</p> <p>2) Kakvo je stanje u Tivtu sa veterinarskim ambulantama i da li imate nekog u planu za proces sterilizacije i vakcinacije?</p> <p>3) Čula sam da u vašoj opštini predstavljaju veliki problem nelegalne odgajivačnice i šta ćete raditi po tom pitanju?</p>	<p>1) Lokalni planovi predviđaju nekih 5-7.000 eur godišnje, mi smo izdvojili 7.000 eur godišnje za aktivnosti koje smo predvidjeli ovim Akcionim planom. Budžet još nije bio na Skupštini, prognoze su pozitivne ali Skupština ima krajnju riječ. Izdvojena su sredstva koja će se trošiti u cilju sterilizacije i to oko 1.200 eur na godišnjem nivou za vlasničke pse, a za pse latalice sredstva za sterilizaciju su već izdvojena u okviru redovnih aktivnosti RJ Azil. Sufinansirajuća sredstva za sterilizaciju su planirana u visini od 50% od samih sredstva koje treba izdvojiti pojedinačno po psu za sterilizaciju.</p> <p>2) U Tivtu postoje dvije veterinarske ambulante, nemamo konkretnu ideju s kim ćemo sarađivati. Obje su dobre i imamo odličnu saradnju s njima, oni će nam dati svoje ponude i uzećemo jeftiniju varijantu da bi moglo više pasa da se obuhvati planom.</p> <p>3) Nelegalne odgajivačnice su predmet inspekcijskog nadzora, mi nemamo nažalost registrovanih odgajivačnica. Bez dokaza se ne može ulaziti ljudima u dvorišta i to nije zahvalan posao. U akcionom planu je predviđeno organizovanje sastanaka sa nadležnim institucijama kako bi sve odgajivačnice ušle u sistem.</p>

Tijana Kovačević, Udruženje „Korina“ Nikšić	<p>1) Sredstva koja su izdvojena za sterilizaciju i kastraciju odnose se samo na vlasničke pse, a šta je sa psima latalicama i da li se psi latalice nakon sterilizacije vraćaju na ulicu?</p>	<p>1) Obzirom da imamo sklonište za napuštene životinje, sklonište samim tim obavlja sterilizaciju i kastraciju pasa latalica. Psi latalice nakon sterilizacije se vraćaju na ulicu ukoliko neko brine o njima, ukoliko ne, taj pas ide dalje na udomljavanje.</p> <p>Sredstva koja subvencionиše Opština za vlasničke pse služe da se istovremeno motivišu vlasnici da sterilišu i čipuju svoje ljubimce jer, kako i sami znate, najveći broj pasa latalica su napušteni vlasnički psi. Smanjivanjem broja napuštenih vlasničkih pasa na ulicama pomažemo azilu. Čipovanje je jako bitno jer čipovan pas ima neku vezu sa vlasnikom i samim tim inspekcija na terenu će moći da reaguje. Inspekcija ne može nikoga da sankcionиše na terenu ako ne može da utvrdi čiji je pas. Suština je da se subvencionиšu vlasnički psi, da oni uđu u sistem, da vlasnici više vode brigu o svojim ljubimcima, a pse latalice svakako finansira Opština kroz dotacije skloništu i to je njihov dio posla. Sklonište ima kapacitete, ima novac i to obavlja angažovana veterinarska ambulanta u skloništu.</p>
Danijela Đurković, Udruženje „Korina“ Nikšić	<p>1) Prema istraživanju, koliki je približan broj uličnih pasa na teritoriji opštine Tivat?</p> <p>2) Sklonište ima kapacitet do 180 pasa a trenutno ih ima 169 u skloništu, a na ulicama imate oko 60 pasa. Da li vi imate kapacite za sve te pse sa ulice.</p>	<p>1) Prema istraživanju iz septembra 2023. godine, koji je sprovedla NVO „Prijatelji pasa“ koji su ujedno i član radne grupe za izradu ovog Lokalnog plana, približan broj pasa latalica u trenutku vremena je 61 na teritoriji opštine Tivat.</p> <p>2) Azil obilazi svakodnevno teritorije, ima jedno vozilo</p>

	<p>3) Da li ste Lokalnim planom predviđjeli neki projekat za hvatanje pasa latalica?</p>	<p>nažalost i tim jednim vozilom obskrbljuje dvije opštine i sva ta nadležnost i odgovornost je pala na azil. Naše je kao Opština da pomognemo u domenu u kom možemo što ćemo se truditi ovim Lokalnim planom. Oni nisu toliko resursno osnaženi da mogu sami da vrše i bez poziva tolike teritorije, u pitanju su dvije opštine koje su razuđene, koje obuhvataju i Nalježiće i Lušticu, na primjer, koji nisu u centru. Ako radi po pozivu, do momenta dok se dođe do te lokacije, Azil će uhvatiti jednog ili nijednog psa tako da ne možemo da baratamo statističkim podacima najpreciznije, ako ste pokušali da ukažete na neke nelogičnosti, ne možemo jer hvatanje ne može dinamički da se isprati. Ti podaci su bili u trenutku istraživanja i nadamo se da će izvještaj naredne godine imati bolje statističke podatke. Kapacitetno će Azil morati da se širi, to je problem koji apsolutno se ne umanjuje.</p> <p>3) Nismo, jer to mora ići kroz operativne dnevne aktivnosti azila ali to je odlična ideja i razmišljali smo da to kampanjski sprovedemo uz pomoć volontera mimo ovog Lokalnog plana. To će biti isto kroz istraživanje Talea koje smo pomenuli u lokalnom planu, koje nam se svidjelo kao dobra metoda brojanja pasa latalica.</p>
Tijana Kovačević, Udruženje „Korina“ Nikšić	<p>Da li ste obišli Azil „Danica“ u Trebinju?</p>	<p>Nismo, imali smo u planu, ali smo odlučili da sredstva utrošimo na nešto konkretnije vezano za pse, a ne našu posjetu.</p>

Centralna javna rasprava je završena u 13:15h.

PRIMJEDBE I SUGESTIJE PRISTIGLE PISMENIM PUTEM

Podnositac primjedbe i sugestije	Primjedba ili sugestija	Odgovor na primjedbu ili sugesiju
Udruženje „Korina“ Nikšić	U sklopu aktivnosti mjera za uspostavljanje sistema za kontrolu populacije pasa uvrstiti posebnu stavku sterilizacije bezdomnih-uličnih pasa, kako se trenutni broj ne bi utrostručio tokom narenog perioda.	Daje se obrazloženje: U sklopu aktivnosti i mjera u Akcionom planu već smo uvrstili kao posebnu stavku sterilizaciju uličnih pasa.
Udruženje „Korina“ Nikšić	Odraditi istraživanje raspoloživosti i zainteresovanosti postojećih veterinara kako biste znali da li možete računati na njih za proces sterilizacije i vakcinacije.	Daje se obrazloženje: U Tivtu postoje dvije veterinarske ambulante s kojima imamo dobru saradnju i koji su bili veoma zainteresovani da nam pomognu i dostave neophodne podatke za izradu ovog Lokalnog plana. U prvom periodu realizacije aktivnosti iz ovog Plana smo planirali kontaktirati ih i prihvativi najpovoljniju ponudu.
Udruženje „Korina“ Nikšić	Rok za nabavku kanti za odlaganje psećeg otpada promjeniti. Postojeći rok od 5 godina (predugačak rok za samu nabavku i postavljanje kanti) i promjeniti u kontinuirano.	Prihvata se. Promjenjeno u Predlogu plana.
Udruženje „Korina“ Nikšić	Eutanazija označava ubistvo iz samilosti. Iako je ovaj termin preuzet iz nacionalnog programa, nepravilan je. Zakonski termin je usmrćivanje.	Prihvata se. Promjenjeno u Predlogu plana.
Udruženje „Korina“ Nikšić	U sklopu plana uvrstiti Popis pasa – anketiranje vlasnika koji će biti odlična osnova za dalja djelovanja. Popis nije samo broj postojećih pasa, već tokom popisivanja dolazite do	Daje se obrazloženje: Tačka 8.2. Akcionog plana već predviđa stavku – Sprovođenje obaveznog popisa neidentifikovanih i nevakcinisanih vlasničkih pasa

	informacije da li je pas mikročipovan, vakcinisan, sterilisan, u kakvim uslovima živi i slično. Samim tim, moći ćete da isplanirate finansijska sredstva za dalje aktivnosti.	koji se može sprovesti kroz anketiranje vlasnika ili nekom drugom metodom.
Udruženje „Korina“ Nikšić	Predlažemo da se sprovede anketa građana o njihom stavu o psima u zajednici i programu uhvati-steriliši-pusti.	Prihvata se. U Akcionom planu tačka 8.1. smo predvidjeli pored kampanja za promociju odgovornog držanja pasa, podizanja svijesti kroz medije, organizovanje tribina i anketiranje ciljnih grupa i u tom dijelu je dodata anketa građana o njihom stavu o psima u zajednici i programu uhvati-steriliši-pusti.
Udruženje „Korina“ Nikšić	U poglavlju 8.3. kod kontrole razmnožavanja u jednom dijelu piše kada se sprovede CNVR metoda da se psi mogu vratiti na ulicu, uz obavezu da neko brine o njemu. Ne može se zakonski nametnuti obaveza građanima da brinu o psu koji nije njihov. Zakon/Odluka obavezuje isključivo vlasnika /držaoca da je dužan da brine o svom psu.	Daje se obrazloženje: U istom poglavlju smo naveli da ova metoda zahtjeva tolerantnu zajednicu koja prihvata pse latalice i da ovaj metod nije sprovodiv u svim slučajevima i lokacijama. Takođe smo naveli da bi se CNVR metoda trebala sprovoditi na individualnoj osnovi i obuhvatiti pse za koje je ta metoda najadekvatnija. Ni u jednom dijelu nismo naveli da je zakonska obaveza građana da brinu o psima latalicama već da će psi latalice, koji su obuhvaćeni ovim programom, biti vraćeni na ulicu ukoliko utvrđimo da neko brine o njima i ukoliko ti psi nisu opasni po okruženje.
Udruženje „Korina“ Nikšić	U poglavlju 8.5. gdje je fokus stavljen na lovačka udruženja i njihove pse neophodno je raditi na podizanu svijesti o bitnosti 4D testova i izvršiti testiranja na	Prihvata se. Dodato u Predlogu plana.

	lajšmaniozu, s obzirom na to da su lovački psi i psi u primorskom području najpodložniji zarazi.	
Udruženje „Korina“ Nikšić	Izmijeniti opštinsku odluku da novčane kazne za neodgovorne vlasnike budu veće.	Daje se obrazloženje: Lokalnim planom se ne reguliše postupak donošenja opštinske odluke, ali saglasni smo sa vama da je neophodno da se opštinska odluka u dijelu novčanih kazni uskladi sa novoizglasanim zakonskim propisom koji reguliše tu oblast.

Obrađivač:

Sekretariat za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti

VD SEKRETARKA

Mr. Mirela Jarić

